

SUSRET: DAMIRA POLJANIĆ, PRVI PREGOVARAČ NA DUBROVAČKOM PODRUČJU

MALA, SKINI KAPU S TIM GRBOM!

— Ja sam Damira Poljanić, predstavnik oružanih snaga Republike Hrvatske — rekla je u »komandi mesta na Grudama« u prvim pregovorima s neprijateljskom stranom, bez ičije zaštite i prisustva promatrača Evropske zajednice ili Ujedinjenih naroda. Koliko je to bilo opasno i riskantno najbolje se može dosegnuti kad se prisjetimo koliko je osoba stradalo i u njihovoj nazočnosti.

Nakon prvotnog, a rekli bismo i razumljivog šoka jugo-general Jokića kad je ugledao ženu-pregovarača, pa k tome još odjevenu u hrvatsku uniformu s hrvatskim grbom na kapi, ironično je pitao svoje istomišljenike:

— Zar u ovoj zemlji postoje oružane snage izuzev nas?

Gledao ju je kao »sedmo čudo«, provocirajući je i tretirajući kao predstavnicu »paravojnih hrvatskih jedinica«. Priznaje da nije bilo lako, jer se s takvima ni ne može pregovarati u pravom smislu riječi, a niti jednostavno, jer je listopad 1991. godine kad su se vodili ovi prvi dogovori, bio potpuno neizvjestan. Usprkos svemu, svoju je zadaću ispunila. A riječ je bila o pregovorima humanitarne nara-

Damira Poljanić, djelatnica Policijske uprave u Dubrovniku, prvi je pregovarač s neprijateljskom stranom, prvi svjedok strašnih razaranja kroz Konavle • Srbijanski general Jokić gledao je »širo otvorenih usta« ženu-pregovarača, odjevenu u hrvatsku uniformu s hrvatskim grbom na kapi • Okupatori su znali puno toga, ali ih je zbuñivala obrana Grada

vi, o osjetljivim pitanjima pronalaska i vraćanja ranjenih i poginulih branitelja i civila koji su se odvijali od 10. do 13. listopada 1991. na okupiranom konavoskom području.

Damira Poljanić je prije početka rata na dubrovačkom teritoriju radila u Policijskoj upravi kao inspektor za maloljetničku delinkvenciju. Budući da su policijske postrojbe početkom agresije bile jedine organizirane oružane snage odlučeno je da pregovarač bude iz njihovih redova, a o izboru je odlučio tadašnji zapovjednik obrane Grada, a današnji zapovjednik južnog sektora general-bojnik Nojko

Marinović.

— Nama je 9. listopada 1991. stigao telefaks s neprijateljske strane da dodemo na pregovore na Obod sljedećeg dana, jer da na tom području ima dosta naših poginulih. U stvari se radilo o triku, budući da su oni htjeli prvenstveno »izvidjeti« situaciju pa su tražili predstavnika oružanih snaga. Iz kasnijih razgovora s njima vidjela sam da zbilja znaju sve ili, bolje rečeno, puno toga, ali da ih zbuñuje oružana obrana Grada, što je nas spašavalo. Znamo što je onda nama koji smo bili slabiji naspram njih, oružano nadmoćnih, značilo vrijeme.

Djelatnica PU, Damira Poljanić

Damira Poljanić

i danas još uvijek radi na »ratnim poslovima«. I tako će vjerojatno biti dok ne stignu prava mirnodopska vremena. Ona je ujedno, u listopadu kad je započeo rat, bila prvim svjedokom pravog poriva srbijansko-crnogorske vojske da ratuje.

— Kad sam prvog dana pregovora stigla na Zvekovicu, ona je još bila u dimu, put je bio pun municije, uginulih životinja... Nisam mogla, jednostavno, otelo mi se s usana — Što ste ovo napravili? Na moj zgražajući upit odgovorio je jedan mladi niški specijalac — Pa, bre, u svakoj je kući bio ustaša, a mi smo tu da branimo Ustav SFRJ.

Iako se otprilike znalo s kojom je snagom jugo-armija krenula na Konavle, ipak je, kaže, bila iznenađena tehnikom i ljudstvom koje su doveli na ovo područje. Tu je bilo na tisuće vojnika. Sjedio si uz put, priča Damira, jedan do drugoga, »žderući komadine pršuta«.

Te su pregovore s velikom pozornošću i agilnošću popratili novinari okupatorske vlasti, prateći svaki pokret hrvatskog pregovara-

ča, uveličavajući »humanu narav oslobodilaca« koji »dozvoljavaju ustaškoj vlasti da pokupi svoje mrtve«, snimajući niške specijalce kako »štite« našeg predstavnika od inscenirane pucnjave... Ali, nisu zabilježili riječi svog oslobodilca kad je rekao — Mala, skini tu kapu da ti zbog grba ne padne i glava i tome slične izjave.

Bila je prva koja je vidjela užas kroz Konavle. I kako su jugo-vojnici očistili puteve; streljivo, stvorili skroz drugu sliku kad su 13. listopada na to područje stigli promatrači. Spaljeno nisu mogli sakriti, usprkos pokušanom make-upa...

Poslije ovog uspješno obavljenog pregovaračkog zadatka, kod budućih zastupnika hrvatskih interesa mnogi su se oficiri neprijateljske vojske raspitivali za našu Damiru Poljanić. Čak je za njom u njihovim novinama bila raspisana i potjernica... Zbog toga više nije upućivana na ovakve zadatke.

A ovakve ljude, ruku na srce, i treba čuvati...

Lidija CRNČEVIĆ